

Bejegyzési kérelem közzététele a 2081/92/EGK rendelet 6. cikke (2) bekezdésében meghatározottak szerint az eredetmegjelölések és a földrajzi elnevezések védelmére vonatkozóan

(2005/C 151/04)

Jelen közlemény a fent említett rendelet 7. és 12d. cikke értelmében kifogásolási jogot ad. Mindennemű, erre a kérelemre vonatkozó kifogásolást egy tagállam illetékes hatóságai, egy WTO-tagország vagy egy, a 12. cikk (3) bekezdésében meghatározottak szerint elismert harmadik ország közvetítésével kell továbbítani a jelen közlemény megjelenésétől számított hat hónapon belül. A közleményt a következő tényezők, nevezetesen a 4.6 pont teszik indokolttá, melyek alapján a 2081/92/EGK rendelet értelmében a kérelem megalapozottnak tekintett.

ÖSSZEFOGLALÓ ADATLAP

A TANÁCS 2081/92/EGK RENDELETE

„MONTES DE GRANADA”

N° CE: ES/00169/08.11.2000

OEM (X) OFJ ()

Ez a nyomtatvány csupán információs cézzal lett kiállítva. A teljes tájékoztatásért, különösen az OEM és OFJ hatálya alá tartozó termékek gyártóiról, kérem igényeljen teljes termékleírást a nemzeti hatóságtól vagy az Európai Bizottságtól ⁽¹⁾.

1. A tagállamban felelős hivatal:

Név: Subdirección General de Sistemas de Calidad Diferenciada – Dirección General de Alimentación – Secretaría General de Agricultura y Alimentación del Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación de España

Cím: Infanta Isabel, 1, E – 28071 Madrid

Telefon: 34-91 347 53 94

Fax: 34-91 347 54 10

2. Kérelmező csoport:

2.1 Név: ASOCIACIÓN PARA LA CALIDAD DEL ACEITE DE OLIVA VIRGEN DE LOS MONTES DE GRANADA

2.2 Cím: c/Doctor López Font, Bajo 7, 18004 Granada – ESPAÑA

Telefon: 958 – 52 26 16

Fax: 958 – 53 52 45

2.3 Összetétel: termelő/feldolgozó (X) más ()

3. Terméktípus:

EXTRA SZŰZ OLÍVAOLAJ. 1.5 osztály – Zsírok.

⁽¹⁾ Európai Bizottság – Mezőgazdasági Főigazgatóság – Mezőgazdasági termékek minőségének politikája – B-1049 Brüsszel.

4. A termékleírás leírása:

(a 4. cikk (2) bekezdésében részletezett feltételek összefoglalása)

4.1. Név: „Montes De Granada”

4.2. Leírás:

Az adott térségben termelt olajfa (*Olea europea*) legjellemzőbb fajtáinak (Picual, Lucio és Loaime) és másodlagos fajtáinak (Escarabajuelo, Negrillo de Iznalloz, Hojiblanca és Gordal de Granada) érett egészséges terméséből nyert extra szűz olívaolaj.

A kinyert olajok a legjellemzőbb és a másodlagos fajták együttes sajtolásából származnak, tehát többfajtájú olajokról van szó, amelyeket különböző fajták sajátosságai gazdagítanak. Érzékszervi jellegzetességei közül kiemelkedik az uralkodó Pical fajta erőteljes karaktere (zöld szín, közepesen-erősen keserű íz és gyümölcsös zamata), amelyet tompít a különböző gyümölcsökre emlékeztető friss zamata, édes ízű és aranyosabb színű Lucio és Loaime fajták és a másodlagos fajták jelenléte.

Összességében, a térségben termelt extra szűz olívaolajok gyümölcsös zamata és íze a frissen sajtolt friss vagy érett olajbogyót idézi, ízük enyhén keserű és testes, amelynek intenzitása az olajbogyó érettségi fokától függ. Savtartalmuk alacsony, színük a zöld tartományban mozog az erőteljes zöld és a zöldsárga között.

A lipid profilban kitűnik a magas olajsav tartalom, amely általában 80 % feletti, de egyes esetekben eléri a 83 %-ot. Az egybázisos telítetlen/polibázisos telítetlen zsírsavak magas aránya (12: 20) magas dietetikus értéket képvisel. Főként a keserű ízért felelős összetevők biztosítják a nagy kémiai stabilitást, a más szűz olívaolajoknál nagyobb ellenállásukat az oxidációval szemben.

4.3. Földrajzi terület:

A Granada tartományban található *Granadai hegység* természetes tájegységben található, és az alábbi községeket foglalja magába: Alamedilla, Alfacar, Alicún de Ortega, Benalúa de las Villas, Calicasas, Campotéjar, Cogollos Vega, Colomera, Darro, Dehasas de Guadix, Deifontes, Diezma, Fonelas, Gobernador, Guadahortuna, Güevéjar, Huélago, Iznalloz, La Peza község északi része a Fardes folyóig, Montejícar, Montillana, Morelábor, Nívar, Pedro Martínez, Piñar, Torrecardela és Villanueva de las Torres, Moclin község keleti része a Velillos folyó képezte természetes határig, és Albolote és Atarfe községek északi részén a Cubillas és Colomera folyók által közrezárt terület egészen e folyók találkozásáig.

4.4. Eredetbizonyíték:

Bejegyzés az Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács nyilvántartásaiba

Az olajbogyó az Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács megfelelő nyilvántartásaiba bevezetett és a kijelölt földrajzi területen található olajfa-ültetvényekről származik. Az olajat az Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács megfelelő nyilvántartásaiba bevezetett és a kijelölt földrajzi területen található olajütőkben állítják elő. Hasonlóképpen, az olajat az Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács megfelelő nyilvántartásaiba bevezetett és a kijelölt földrajzi területen található palackozó-értékesítő üzemek palackozzák.

A bejegyzési kérelem önkéntes és bármely természetes vagy jogi személy betervezheti, aki vagy amelynek ültetvényei, olajütői vagy palackozóüzemei a kijelölt földrajzi területen található. Az Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács tájékoztatja a kérelmezőket jogaikról és kötelesegeikről, és átadja nekik a követelmények és a szükséges műszaki feltételek részletes leírását.

A kérelem hivatalos benyújtását követően kerül sor a kérelmező ültetvényeinek vagy létesítményeinek *kezdeti ellenőrzésére*, amelynek során megvizsgálják, hogy teljesülnek-e a feltételeket tartalmazó dokumentumban és a rendeletben megfogalmazott követelmények. A *megfelelő nyilvántartásba* való végleges bejegyzést az Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács hagyja jóvá a kérelem benyújtása után, melyhez csatolni kell a kezdeti ellenőrzésről készült jelentést és a többi szükséges dokumentumot.

Tanúsítás

Az Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács által nyilvántartásba vett olajfaültetvényeket, olajütöket, illetve palackozóüzemeket rendszeres vizsgálatnak kell alávetni a feltételeket tartalmazó dokumentumban és a rendeletben megfogalmazott követelmények teljesítésének követése és ellenőrzése céljából

Az olajütő vagy bejegyzett palackozóüzem kéri az egyes tételek tanúsítását, ezt követően az Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács elvégzi a megfelelő mintavételeket, majd a tartályokat a palackozásig vagy az olaj nagybani eladásáig lepecsételi.

Ahhoz, hogy egy terméktétel tanúsítványt nyerjen, eleget kell tennie a szükséges feltételeket tartalmazó dokumentumban, a szabályzatban és a minőségi kézikönyvben meghatározott adminisztratív, műszaki és előírási követelményeknek. Az Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács az ellenőrzési adatokkal és a vizsgálati eredményekkel együtt benyújtott kérelem és az irattárában található egyéb dokumentumok figyelembevételével eldönti, hogy kiadja-e az adott tétel tanúsítványát vagy sem.

Amennyiben a terméktétel tanúsítást nyert, palackozása az Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács ellenőrzése alatt történik, kizárólag a megfelelő nyilvántartásba bejegyzett és a kijelölt földrajzi tájkozterekben található palackozóüzemekben. A csomagolásra az Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács azonosító számlálócímekéjét kell elhelyezni, amelyen a „Montes de Granada” elnevezésen és a logón kívül nyomtatott formában szerepel az egyes csomagolások kizárólagos saját sorszáma.

4.5. Előállítási eljárás:

A szűz olívaolaj teljes előállítási folyamatának folyamatábrája az alábbi szakaszokat tartalmazza:

Az olajbogyó termesztése.

A kultúrát általában az őszi-téli esős időszakban létesítik: a csemetéket a talajban előkészített 50 cm mély gödrökbe ültetik ki. Az ültetvények kötési formája az ültetvény korának megfelelően változó, vannak régi 12 m-es négyzetes kötésű ültetvények, és vannak 8 m-es háromszögművelésűek, növényenként 2, 3 vagy 4 tővel. A legújabb ültetvényeknél a kötési forma négyzetes, 5 m-es, növényenként csak egy tővel.

Az év folyamán az alábbi művelési feladatokat kell elvégezni:

- *Területművelés*, melynek célja a gazok és a talaj repedéseinek és károsodásainak eltávolítása, nedvességtartalmának megőrzése, tömörülésének megelőzése. Növényi takaróval rendelkező – műveletlen kultúráként is ismert – kultúrák is találhatóak, de ezek kevésbé gyakoriak.
- *Trágyázás és növényvédő szerek alkalmazása*, változó feladatok a talajtípus és a kártevők, illetve a betegségek időjárástól függő előfordulása szerint.
- *Öntözés*. A térségben – a terület mintegy 95 %-án – az olajfát általában szárazművelésű földben művelik. A legutóbbi aszályos éveket (1995) követően, néhány ültetvényben a termés szabályosság tétele céljából csepegtetési öntözési rendszereket létesítettek, amelyeket március és szeptember között működtetnek a lehullott csapadékmennyiségtől függően.
- *Metszés*, a nem termő ágak és tövek eltávolítását (gallyazás) és ezáltal az olajfa vegetatív növekedésének szabályozását jelenti.
- *Szedés és szállítás*. Az optimálisan érett olajbogyó betakarítása – érettségtől függően – december elején vagy közepén kezdődik. Az olajbogyó fáról történő szedésére mind a hagyományos ütőbotos kézi mind pedig a gépesített rázásos módszert alkalmazzák – egyik sem károsítja a bogyókat. A földre hullott olajbogyót külön szedik fel, szállítják és külön dolgozzák fel, mert ezek a bogyók nem alkalmasak eredetmegjelöléssel rendelkező olaj előállítására. Az olajbogyó elszállítása az olajütőbe mindig nagy gondosságot igényel és a szedés napján történik.

Szűz olívaolaj előállítása

A földre hullott és a fáról szedett olajbogyó feldolgozása a folyamat minden egyes fázisában egymástól függetlenül történik:

- Az *olajbogyó átvétele, tisztítása, mérése és mosása*, e műveletek célja a bogyók osztályozása és a levél, szár, por és esetleg más jelen lévő részecskék eltávolítása.
- *Aprítás és sajtolás*, ezek célja az olajbogyó megtörése és a bogyó belsejének sejt szerkezetében található olaj kinyerése.
- A *szilárd és a folyékony fázisok szeparációja valamint a folyékony fázisok szeparációja*, e műveletek célja az olaj elválasztása az olajbogyó többi összetevőitől.
- Az *olaj tárolása pincében*, a kinyert olajat a palackozásig pincében kell tárolni rozsdamentes acél tartályokban, ellenőrzött fény és hőmérsékleti körülmények között.
- *Palackozás*. A palackozás kötelezően az eredet helyen történik. Az eredet helyen történő palackozás követelményének világos célja a termék minőségének és eredetiségének, és így az eredetmegjelölés reputációjának megfelelő védelme, amelynek teljes felelősségét a kedvezményezettek együttesen viselik. Kétségtelen, hogy a termesztési térségben az eredetmegjelölés kedvezményezettjének felelőssége alatt végzett ellenőrzések aprólékosak és rendszerezettek, és ezeket olyan szakemberek vezetik, akik különleges ismeretekkel rendelkeznek a termék jellemzőit illetően. A termék garantálásához szükséges kontrollt csak nehezen lehetne a termesztési térségen kívül megfelelő hatékonysággal létrehozni.

4.6. Kapcsolat:

Történelmi kapcsolatok

Meglétét a térségben található régészeti maradványok, valamint a névre, a térségre és a termékre történő utalások bizonyítják,

Az első fellelt utalás, amely a *Granadai hegység*, dombos területeit” és „olajfa-kultúráit” említi a XVI. századból származik, konkrétan a mohamedánoktól visszahódított területek újraelosztásakor keletkezett dokumentumok egyikében található egy jegyzet, amely szerint „... mindegyik település kapott egy részt azokból az olajfákból is, amelyek ...” (PEINADO SANTAELLA, 1989; Granada újratelepítése: A hegység, Granadai Egyetem).

A XVII. században különböző tényezők, de főként a vidéki lakosság számának a mórrok kiűzését követő csökkenése következtében csökken a gabonafélék termesztése. Ezek helyét a szőlő és az olajbogyó foglalta el, ez áll HENRIQUEZ DE JORQUERA granadai évkönyveiben. Ugyanebből a századból való egy másik, 1634-ben kelt bibliográfiai utalás is, amely „*márkás olajfát*” említi, azokra a nagy fákra utalva, amelyek minőségi termést adtak. (COGOLLOS VEGA DÍCSÉRETÉNEK KÖNYVE, Granadai Királyi Főtörvényszék). A mai napig élnek több, mint 500 éves *Loaime* fajtájú fák, a fajtanév arab eredetű (MARTÍNEZ ROBLES, 1833; COLMEIRO, 1865; PATAC et al., 1954; FÖLDMŰVELÉSI MINISZTERIUM, 1976 b; BARRANCO és RALLO, 1984).

A XVIII. századból maradt ránk egy irat, amely Granada tartománynak a Kasztíliai Tanácshoz intézett kérelmét tartalmazza összesen 5 749 hektár föld felszántását illetően, amelyhez még ugyanennyit illegálisan is kisajátítottak, összesen 14 103 hektár került igénybevétele. Az újonnan betört földeken létesített kultúrák közül kiemelkedik az olajfaültetvények kiterjedt volta, különösen a *Los Montes* tájkörzetben, ennek köszönhetően érte el Granada 1799-ben a kilencedik helyet az olajtermelés tekintetében 120 600 spanyol mázsa olaj előállításával (LICERAS RUIZ, 1993).

A XIX. század közepén íródott egy fontos történelmi feljegyzés, amely szintén ránk maradt (STATISZTIKAI ÉS TÖRTÉNELMI FÖLDRAJZI SZÓTÁR, PASCUAL MADOZ, 1845, újraserkesztette: BOSQUE MAUREL, 1987), ebben említés történik a tájkörzet kiváló olajfaligeteire és kitűnő olajára, majd szó szerint ezt írja: „Montes de Granada... és bár kevés a tiszta ivóvíz, a *Cubillas*, *Benalúa* és *Moclín* folyók vizét a partjaikon fekvő földek öntözésére használják, amelyeken gabonaféléket termelnek, gyönyörű áttetsző és igen ízletes olajat, bort és különböző vetőmagokat állítanak elő...” .

A Benalúára és Moclínra tett utalások, csakúgy, mint egy Colomera közeli vidékre utaló referenciák azt mutatják, hogy az említett évszázadban e községek jártak élen mind az olajbogyó-termesztésben mind a szűz olívaolaj előállításában, ahogy azt a régi – a XVIII-XIX. században létesített – öreg olajütők is bizonyítják. Colomerában még mindig áll a Galenos-malom, amelyben a préselést emberi erővel hajtott manuális csörlőrendszerrel végezték, a Híd-malom egy vízesést használ erőforrásnak és a Leányka-malmot állati erővel működtették (ez utóbbi az Andalúz Örökség Emléktúra egyik nevezetessége).

Végezetül említsük meg, hogy a „spanyol olajligetek aranykora” az 1913 és 1933 közé eső időszak, mivel ez idő alatt szaporodott legnagyobb mértékben az ültetvények száma és tökéletesedett ezek művelése, amely lehetővé tette a jó minőségű extra szűz olívaolaj előállítását. E században a *Granadai hegységben* egyre több olajbogyót termesztettek, a fejlődés itt jóval meghaladta a többi andalúz tartomány átlagos növekedési ritmusát. A spanyol polgárháború idején a vidék olajbogyó-termesztése jelentős ösztönzést kap, a termőfelület mintegy 50 %-kal bővül. Ez az oka annak, hogy ma az olajfaligetek jelentős része 40-50 éves. 1957-ben rendeletek mondták ki, hogy az olajfával beültetett területek fennmaradása nemzeti érdek, mivel hozzájárulnak a művelhető területek megőrzéséhez. A 60-as években az olajfaültetvények területe megkétszereződik Granadában, 62 202 hektárról 118 365 hektárra emelkedik, és a *Granadai hegység* térsége az a hely, ahol a teljes megművel talaj területének 77,5 %-át ennek a kultúrának szentelik.

Természeti kapcsolatok

A terület egyedülálló és meglehetősen végletes hegyrajzi, edafikus, éghajlati és vízrajzi jellemzői által meghatározott – a továbbiakban leírásra kerülő – kemény körülményekhez az olajfa-kultúra alkalmazkodott a legjobban.

A térségre jellemző a középhegység, ahol a 750-900 m tengerszint feletti magasságban található katlanok és az 1 400-2 000 m-es csúcsokkal rendelkező, kelet-nyugati irányban elhelyezkedő hegyláncok váltakoznak. A települések átlagos tengerszint feletti magassága 900 m. Általában elmondható, hogy a mészkőhegyek a legmeredekebbek, de más morfológiai képződmények – például a mészkő, márgás mészkő és márga dombok és dombvonulatok – felszíne is erősen szabdalta. Kelet felé haladva a táj megszelídül, 1 200 m magas fennsíkká alakul, amely a térség keleti végénél, a Fardes folyó völgyénél megtörik, ez képezi a térség természetes keleti határát, innenől a táj morfológiája megváltozik és megjelenik a Spanyolország délkeleti vidékeire jellemző tipikus orográfia.

A hegyvidék edafológiája meglehetősen bonyolult talajtipológiával rendelkezik, amelynek következtében ritkán találkozunk tisztán valamely meghatározott talajtípussal, sokkal gyakoribbak a több típusból álló társult formációk. Többségben vannak a mészkő egyes litológiai variánsainak bomlásából származó, a hegyvonulatokból erozionálódott márgás mészkőanyagokban gazdag, tehát magas (40 % feletti) mészszéntartalmú talajok, amelyeket később folyamatosan módosított a felszín állandó mezőgazdasági művelése.

Klimatikus szempontból a tájegység a kontinentális mediterrán klíma jellemzőit mutatja, amelyek közül kiemelendő a jelentős hőmérsékleti ingadozás, a nappalok és az éjszakák, a nyár és a tél legmagasabb és legalacsonyabb hőmérsékletei között fennálló nagy különbségek. Az átlagos éves csapadékmennyiség 400 – 600 mm között változik, sőt, a száraz években még ennél is kevesebb. A telek hosszúak és hidegek, gyakran fagy és havazik, a nyarak pedig hosszúak és forrók, gyakran 40 °C-os hősséggel.

4.7. Ellenőrző szerv:

Név: A „MONTES DE GRANADA” EREDETMEGJELÖLÉSI SZABÁLYOZÓ TANÁCS.

Cím Plaza de la Constitución, 4, – 18550 Iznalloz, – Granada

Tel.: 958 – 39 70 07

Fax: 958 – 39 70 07

A „Montes de Granada” Eredetmegjelölési Szabályozó Tanács megfelel az EN 45011 szabványnak.

4.8. Címkézés:

A „Denominación de origen *Montes de Granada*” feltüntetése kötelező. A címkét a Szabályozó Tanács engedélyezi. Minden egyes csomagolást el kell látni a Szabályozó Tanács által sorszámozott és kiadott címkével.

4.9. Nemzeti követelmények:

- A december 2-i 25/1970 törvény a szőlőültetvény, a bor és a szesz szabályzatáról.
 - A március 23-i 835/1972 rendelet a 25/1970 törvényben foglalt szabályzat jóváhagyásáról.
 - 1994. január 25-i rendelet a spanyol jogrend és az eredetmegjelölésről és a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseiről szóló 2081/92 EGK rendelet közötti összeegyeztethetőség követelményéről.
 - Az október 22-i 1643/1999 királyi rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásaiba való felvételre irányuló kérelmek intézési rendjének szabályozásáról.
-